

Zpravodaj TP IŽI

INTERNÍ INFORMAČNÍ ZPRAVODAJ TECHNOLOGICKÉ PLATFORMY
INTEROPERABILITA ŽELEZNIČNÍ INFRASTRUKTURY

7
/
2
0
2
2
2

www.sizi.cz

<p>Státní organizace:</p> <p>Výrobní a stavební společnosti:</p> 	<p>Vzdělávací instituce:</p> 	<p>Výzkumná a projektová centra:</p>
---	--	--

Obsah:

strana

- Setkání s poslancem Ing. Martinem Kolovratníkem a bilance 152. usnesení HV PS ČR..... 2
- Operační program Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost..... 3
- Národní platforma Shift2Rail..... 5
- Dopravní konference v Pardubicích..... 6
- Ohlédnutí za veletrhem InnoTrans 2022 v Berlíně..... 7
- Annonce (Kalendář akcí TP, Události) 9

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Operační program Podnikání
a inovace pro konkurenceschopnost

NÁRODNÍ TECHNOLOGICKÁ PLATFORMA
Interoperabilita železniční infrastruktury
CZECH TECHNOLOGY PLATFORM
Interoperability of Railway Infrastructure

Setkání s poslancem Ing. Martinem Kolovratníkem a bilance realizace 152. usnesení HV PS PČR

Dne 29. září 2022 se uskutečnilo setkání s místopředsedou Hospodářského výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky panem Ing. Martinem Kolovratníkem. Obsahem setkání, kterého se zúčastnili doc. Ing. Otto Plášek, Ph.D., Ing. Bohuslav Dohnal, Ing. Jaroslav Grim, Ph.D. a Ing. Jaroslav Vašátko, byla informace o aktuální realizaci 152. usnesení HV PS PČR ze dne 20. 2. 2019 a její možné pokračování ve spolupráci s Podvýborem pro dopravu, případně s Hospodářským výborem PS PČR.

Obsahem 152. usnesení jsou dvě oblasti:

- 1) Oblast výzkumu, vývoje a inovací;
- 2) Oblast výchovy a vzdělávání.

Součástí realizace oblasti 1) je vznik Národního centra kompetence „ŽELEZNICE 2030“ a tvorba dokumentu „Cestovní mapa“ v rámci projektu „Vysokorychlostní tratě – budoucnost udržitelné mobility České republiky“ podpořeného z Operačního programu „Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost“, jehož významnou částí jsou rovněž závěry k systému výchovy a vzdělávání odborníků železniční dopravy ČR uvedené v oblasti 2) usnesení.

Technologická platforma současně pokračuje v plnění aktivit ve svém „Programu podpory k urychlení výstavby tratí Rychlých spojení a přípravy jejich provozování v ČR“.

Po předcházející informaci k obsahu setkání následovala vystoupení členů naší delegace k následujícím oblastem aktuální realizace 152. usnesení:

- a) Obsah dokumentu „Cestovní mapa“, který je metodikou pro přípravu a konkurenceschopnost českých účastníků investiční výstavby VRT přednesli Ing. Jaroslav Grim, Ph.D. a Ing. Jaroslav Vašátko;
- b) Tvorba systému výchovy a vzdělávání odborníků železniční dopravy ČR, kde je východiskem 152. usnesení HV PS PČR přednesl doc. Ing. Otto Plášek, Ph.D.;
- c) Obsah podané žádosti do programu Národní centra kompetence přednesl doc. Ing. Otto Plášek, Ph.D.

Po přednesení informací a diskuzi byly přijaty následující závěry a doporučení:

- Technologická platforma připraví a ve spolupráci s panem poslancem přednese prezentaci výsledků 152. usnesení členům Podvýboru pro dopravu HV PS PČR a členům Správní rady Správy železnic, s.o.;
- Současná pozornost se zaměří na oblast přípravy odborníků v oblasti železničního stavebnictví, bude koordinována (podle dostupných možností) s připravovanými a současnými aktivitami jiných organizací a institucí za nezbytné účasti TP;

- Pan poslanec bude o výsledcích setkání informovat předsedu Výboru pro vědu, vzdělávání, kulturu, mládeže a tělovýchovy PS PČR prof. Ing. Ivo Vondráka, CSc. a předsedu Hospodářského výboru PS PČR Ing. Ivana Adamce;
- Bude pokračováno v další realizaci 152. usnesení jako závazného dokumentu s významným podílem TP.

Na závěr setkání poděkoval pan poslanec za naši úspěšnou spolupráci a ocenil zejména význam zpracovaného dokumentu „Cestovní Mapa“ jako dalšího způsobu pokračování přípravy realizace výstavby VRT v České republice.

Ing. Bohuslav Dohnal, výkonný ředitel

Operační program Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost

Pro nové plánovací období 2021–2027 byl založen nový operační program OP TAK – Operační program Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost.

OP TAK je nástupcem dosavadního OP PIK – Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost. Pro nový program OP TAK je stanoven rozpočet ve výši 81,5 mld. Kč.

OP TAK se skládá z 6 priorit, které se dále dělí na specifické cíle. Pro splnění specifických cílů jsou definovány podporované aktivity.

Priority a specifické cíle (SC) OP TAK:

- 1) Posilování výkonnosti podniků v oblasti výzkumu a inovací a jejich digitální transformace
 - SC-1.1 Rozvoj a posílení výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií
 - SC-1.2 Využití přínosů digitalizace pro občany, podniky, výzkumné organizace a veřejné orgány
- 2) Rozvoj podnikání a konkurenceschopnost MSP
 - SC-2.1 Posílení udržitelného růstu a konkurenceschopnosti MSP
- 3) Rozvoj digitální infrastruktury
 - SC-3.1 Zlepšení digitálního propojení
- 4) Posun k nízkouhlíkovému hospodářství
 - SC-4.1 Podpora energetické účinnosti a snižování skleníkových plynů
 - SC-4.2 Podpora energie z obnovitelných zdrojů
 - SC-4.3 Rozvoj inteligentních energetických systémů, sítí a skladování
- 5) Efektivnější nakládání se zdroji
 - SC-5.1 Podpora hospodaření s vodou v rámci podniků
 - SC-5.2 Podpora přechodu na oběhové hospodářství
- 6) Rozvoj udržitelné mobility
 - SC-6.1 Podpora čisté mobility

Podporované aktivity:

- Aplikace, Inovace, Potenciál, Inovační vouchery, Služby infrastruktury, Proof of Concept, Partnerství znalostního transferu, Spolupráce, Digitální podnik, Technologie 4.0, Vývoj SW, Datová a výpočetní centra, Poradenství v rámci MSP, Marketing, Spolupráce škol a firem, Technologie MAS, Vysokorychlostní internet, Úspory energie, Obnovitelné zdroje, Energetická infrastruktura, Hospodaření s vodou v podnicích, Oběhové hospodářství, Čistá mobilita.

V průběhu roku 2022 byly výzvy OP TAK již zahájeny. Jsou vyhlašovány většinou podle jednotlivých podporovaných aktivit. V roce 2022 byly dosud vyhlášeny následující výzvy:

- Aplikace – výzva je určena primárně k vývoji nových produktů, materiálů, technologií a služeb;
- Inovace – zavádění výsledků výzkumu a vývoje ve formě inovací do podnikové praxe;
- Inovační vouchery – sdílení poznatků a know-how mezi podnikovou a výzkumnou sférou a ochrana práv průmyslového vlastnictví MSP a organizací pro výzkum a šíření znalostí v ČR i v zahraničí;
- Proof of Concept – podpora transferu technologií a znalostí mezi výzkumnými organizacemi a podniky, za účelem uplatnění výsledků výzkumu a vývoje v praxi;
- Úspory energie – aktivity vedoucí ke snížení spotřeby energie v podnikatelském sektoru; cílem je snížení spotřeby energie z neobnovitelných zdrojů, příp. snížení přímých i nepřímých emisí skleníkových plynů;
- Obnovitelné zdroje, větrné elektrárny – podpora plnění energeticko-klimatických cílů, efektivní a šetrné využívání obnovitelných zdrojů energie, zvyšování jejich podílu a tím pádem snížení spotřeby primárních energetických zdrojů.

Výzva pro technologické platformy se očekává až v I. čtvrtletí 2023. Po vyhlášení výzvy bude nutné předložit návrh projektu do 2–3 měsíců.

Způsob financování projektů TP bude opět formou De minimis (cca 5 mil. Kč). Pro projekty TP se očekává podpora znovu ve výši 75 %. Nicméně bude nutné prověřit vliv nového pravidla OP TAK – tzv. Regionální mapy podpory, to znamená, že výše podpory se v dotačních titulech liší podle jednotlivých regionů.

Podle prvních konzultací na MPO budou v rámci výzvy pro technologické platformy sledovány opět 3 podporované aktivity:

- Průmyslové výzvy;
- Spolupráce s evropskými TP (ERRAC);
- Zapojení do evropských programů a projektů.

V rámci výzvy bude uloženo zpracovat jeden základní dokument (zatím pod pracovním názvem Strategická platforma). Závazným dokumentem při zpracování projektu bude opět Národní strategie RIS3, která byla aktualizována pro období 2021-2027.

Věcné zaměření projektu TP lze předpokládat v oblastech: zavádění pokročilých technologií, digitalizace, úspora energie, snižování uhlíkových emisí, odolnost hodnotových řetězců a oběhové hospodářství. Konkrétní zaměření projektu vyplyne až na základě vyhlášené výzvy.

Cílem TP je navázat nový projekt na dosavadní projekt VRT – budoucnost. Do konce roku si zástupci TP připraví vlastní projektový záměr a požádají o další konzultaci na MPO.

Ing. Jaroslav Vašátka, manažer zahraniční spolupráce

Národní platforma Shift2Rail

Dne 15. 9. 2022 se uskutečnilo na Ministerstvu dopravy další zasedání Národní platformy S2R. Zasedání předsedal ředitel O 710 MD JUDr. Kobera.

V úvodu vystoupila Dr. Tereza Čížková, která podala stručnou informaci k programu Doprava 2020+ a k připravovanému programu Doprava 2030.

V rámci programu Doprava 2020+ nyní probíhá hodnocení projektů 4. výzvy. Dr. Čížková informovala o zastoupení specifických cílů programu v jednotlivých projektech. Největší zájem byl o specifický cíl „Udržitelná doprava“ (41 %) a o specifický cíl „Bezpečná a odolná doprava a dopravní infrastruktura“ (38 %). Ostatní projekty byly rozděleny mezi zbývající specifické cíle „Automatizace, digitalizace, navigační a družicové systémy“ a „Přístupná a interoperabilní doprava“.

Dr. Čížková ocenila zastoupení univerzit na řešení projektů programu Doprava 2020+, informovala o zapojení ČVUT Praha, VUT Brno, TU VŠB Ostrava, ZČU Plzeň a Univerzity Pardubice. Současně se zmínila k otázce aplikačního garanta s tím, že u 52 % projektů bylo aplikačním garantem Ministerstvo dopravy.

Čtvrtá výzva programu Doprava 2020+ je poslední výzvou tohoto programu. Pro další období je připraven program Doprava 2030. Vláda ČR schválila tento program dne 7. září 2022. Nový program bude zahájen 1.1.2023 a bude platit do roku 2030. Předpokládá se podpora Programu ze státního rozpočtu ve výši 1950 mil. Kč s očekávanou průměrnou intenzitou podpory 75 %. První výzva bude vyhlášena v I. Q 2023, další výzvy budou vyhlášeny v letech 2024, 2025 a 2026. Předpokládaná délka řešení projektů v Programu je 36 měsíců, maximální délka řešení projektů je 48 měsíců. Oproti programu 2020+ budou v rámci programu Doprava 2030 definovány pouze 3 specifické cíle:

- Udržitelná, přístupná a bezpečná doprava
- Automatizace, digitalizace a technologicky pokročilá doprava
- Nízkoemisní a ekologická doprava.

V další části zasedání již byla otevřena otázka **Europe's Rail JU**. Ing. Haltuf informoval o zapojení českých subjektů do první výzvy Europe's Rail JU. Společnost AŽD Praha se zapojila

do tří témat první výzvy – do tématu FA 1 – „Network management planning and control & Mobility management in a multimodal environment“, dále do tématu Fa 2 – „Digital & Automated up to Autonomous Train Operation“ a do tématu Fa3 – „Intelligent & Integrated asset management“. České dráhy ustoupili od původního rozsahu zapojení a soustředily se na zapojení do tématu Fa 5 – „Sustainable Competitive Digital Green Rail Freight Services“. Na tématu budou spolupracovat s ČD Cargo a společností OLTIS Group. Do témat 1. výzvy Europe’s Rail JU se zapojily ještě české společnosti Faiveley (zapojení do tématu Fa5) a společnost MSV (zapojení do tématu Fa 6 – „Regional rail services / Innovative rail services to revitalise capillary lines“).

V rámci diskuse k tomuto přehledu bylo konstatováno malé zapojení českých společností a institucí. Ze strany univerzit bylo konstatováno, že není jednoduché se do témat Europe’s Rail JU dostat. Důvodem je malý zájem členů Europe’s Rail JU přizvat si do řešení univerzity a pak nevýhodné financování pro univerzity. Ing. Haltuf uvedl příklad z Polska, kde PKP zapojily velký počet univerzit a dalších společností. Problematika bude v rámci Europe’s Rail JU dále projednávána.

Ing. Haltuf v další části informoval o druhé výzvě Europe’s Rail JU, která byla schválena dne 13. 9. 2022. Nicméně Ing. Haltuf nemohl uvést detaily k jednotlivým tématům, protože výzva zatím nebyla v době konání zasedání na portálech prezentována. Konstatoval, že jde o podstatně menší objem finanční podpory, než byla v první výzvě. Témata jsou zaměřena především na tzv. „průzkumný výzkum“ s tématy, která mohou být v budoucnosti zajímavá. Ing. Haltuf dále uvedl, že témata druhé výzvy budou v nejbližší budoucnosti prezentována na portálu Europe’s Rail JU.

(Následně po prezentování 2. výzvy na portálu Europe’s Rail JU byli členové TP a vedoucí expertních skupin o tématech informováni.)

V rámci diskuse v závěru zasedání proběhla informace o konferenci TRA, která se koná ve dnech 14.–17. listopadu 2022 v Lisabonu. Čeští zástupci zde zorganizují kulatý stůl na téma „Jak motivovat země střední a východní Evropy k účasti na projektech Europe’s Rail JU“.

Po ukončení diskuse JUDr. Kobera zasedání uzavřel.

Ing. Jaroslav Vašátka, manažer zahraniční spolupráce

Dopravní konference v Pardubicích

Pardubice se na začátku září opět staly městem dopravy. Již po jedenácté se zde uskutečnila Dopravní konference, v rámci které vystoupila řada odborných řečníků ze všech typů dopravy, aby zhodnotili a prodiskutovali dění v regionální i celostátní dopravě.

V Kongresovém centru Paláce Pardubice dostali ve čtvrtek 8. září v rámci odpoledního programu prostor k prezentaci a diskusi české špičky v oboru dopravy napříč jejími druhy.

Na pódiu se tak objevili například generální ředitel Správy železnic Jiří Svoboda, generální ředitel Ředitelství silnic a dálnic Radek Mátl, ředitel Státního fondu dopravní infrastruktury Zbyněk Hořelica, první náměstek hejtmána Pardubického kraje zodpovědný za dopravu Michal Kortyš a další.

Stěžejními tématy konference byly rozvoj a financování dopravní infrastruktury v regionu východních Čech v nadcházejících letech s ohledem na strategie Ministerstva dopravy, Dopravní uzel Pardubice, silniční hospodářství a dopravní obslužnost východočeského regionu, nejvýznamnější stavby Pardubického kraje, budoucnost regionální železniční a vodní dopravy a modernizace letiště v Pardubicích.

Konference se zúčastnili i zástupci technologické platformy, které nejvíce zaujalo vystoupení generálního ředitele Správy železnic Jiřího Svobody, který informoval o železničních stavbách nejen v rámci Pardubického kraje, ale i v rámci celé České republiky. Konstatoval, že rozsah staveních prací negativně ovlivňuje plynulost železničního provozu. Zmínil se též o přípravě výstavby vysokorychlostních tratí včetně trasy přes Hradec Králové do Vratislavi s odbočkou do Pardubic.

Ing. Jaroslav Vašátka, manažer zahraniční spolupráce

Ohlédnutí za veletrhem InnoTrans 2022 v Berlíně

Po několikaletém veletržním půstu a možnosti sledování technických novinek jen přes obrazovky nebo tištěná média se konečně otevřela všem zájemcům možnost osobně se zúčastnit tohoto velkého mezinárodního železničního svátku naposledy uskutečněného v roce 2018.

Z pohledu České republiky bylo jistě zásadním sdělením, že tradice je dodržena a v pavilonu č. 9 opět vystavovaly firmy ve sdružení Asociace českého železničního průmyslu ACRI. Význam události podtrhlo i slavnostní zahájení za osobní účasti generálního ředitele Správy železnic, Českých drah, ředitele Drážního úřadu, zástupců Ministerstev dopravy, zahraničních věcí a v neposlední řadě poslanců obou komor Parlamentu ČR.

Zastoupení tuzemských firem i českých poboček bylo patrné samozřejmě po celém veletrhu, jen namátkou: AŽD Praha, Bonatrans Group, Borcad CZ, DAKO-CZ, MSV elektronika, Kontron, Oltis Group, Pars Komponenty, Škoda Group a mnoho dalších.

Jistě by neměla zůstat bez komentáře zajímavá aktivita, která byla prezentována v rámci propagace Saské spolkové republiky ve spolupráci s CER (Společenstvím evropských železnic) a vysokými školami ČVUT Praha a VUT Brno. Je to projekt české vysokorychlostní železniční sítě jako součásti trvale udržitelného spojení v Evropě.

Nepřehlédnutelnou zajímavostí byla, jako vždy, plně vytížená, venkovní výstavní plocha. Příležitost ukázat své produkty veřejnosti využily společnosti vyrábějící kolejová vozidla a železniční mechanismy všeho druhu. Jsou patrné trendy v nákladní dopravě – například, že přeprava nebezpečných materiálů patří v principu na železnici a tomu odpovídá i vývoj kotlových vozů. V osobní dopravě je patrný důraz na efektivní dopravu cestujících v regionální a příměstské dopravě naproti tomu koncept dálkové dopravy jde cestou zvýšeného komfortu a komplexních služeb pro široké spektrum zákazníků. Tradiční lídři ve výrobě rychlovlaků – Siemens a Alstom představili své nově vyvinuté jednotky. Nesměla chybět ani další řada známé lokomotivy Vectron, která už sama o sobě počtem dodaných kusů a spolehlivostí provozu potvrdila úspěch tohoto projektu u prakticky většiny rozhodujících dopravců v Evropě.

Postřehy z výstavy ještě doplním zmínkou o výstavbě a údržbě železniční infrastruktury. Bezpochyby je vidět výrazný inovativní přístup zúčastněných firem (Plasser & Theurer, Schermbau Group, Matisa, S.A. a další) s cílem o racionální a prozákaznický servis při práci ve všech prezentovaných segmentech – zvýšení produktivity, odstranění těžké manuální práce a v každém případě dodržení bezpečnosti jak obsluhujícího personálu, tak všech prvků celého železničního systému.

Na závěr je třeba poznamenat, že snad všichni vystavovatelé se snažili po vynucené nezaviněné pauze co nejvíce zaujmout návštěvníky svými službami a produkty. Dá se dokonce tvrdit, že byl cítit ve vzduchu i mírný optimismus a snad i naděje v úspěchy železničního

průmyslu. Jistě tomu přispívala i stále opakovaná prohlášení evropských politiků o podpoře železniční dopravy jako perspektivního dopravního modu.

V situaci, kdy v odborných i laických kruzích nepřetržitě rezonuje téma ceny a dostupnosti energií a trvají snahy o rozvoj společnosti s ohledem na životní prostředí, má železnice svou jasnou perspektivu.

Ing. Antonín Blažek, Ph.D.

ANNONCE

Kalendář akcí TP:

- **21. 10. 2022, Praha** – zasedání předsednictva Správní rady
- **9. 11. 2022, Praha** – **zasedání Správní rady**

Události:

- **5.–7. 10. 2022, Praha** – **IRFC** mezinárodní konference
- **13.–14. 10. 2022, Poprad** – **Seminar of Track Management STRAHOS 2022**
- **14.–17. 11. 2022, Lisabon** – konference TRA 2022
Největší evropská konference v oboru dopravy **TRA 2022 (Transport Research Arena)** se koná ve dnech 14.–17. 11. 2022 v Lisabonu.